

Titel	Bal opmeten met de handen
Groep/niveau	Groep 4
Leerstofaspecten	Oriëntatie op het begrip omtrek Meten met natuurlijke maateenheden
Benodigdheden	• ballen van verschillende grootte
Organisatie	Klassikaal
Bedoeling	De leerlingen ervaren hoe je een omtrek van een bal kan vergelijken met behulp van lichaamsmaten. Ze ervaren dat iedereen andere lichaamsmaten heeft en dat daarmee meten dus niet altijd handig is.
Lesactiviteit	<p>Welke bal kun je het makkelijkst vangen? Een groot aantal ballen van verschillend formaat liggen voor de klas. In tweetallen gaan de kinderen overgooien. Ze proberen alle ballen een paar keer over te gooien. Steeds als de kinderen de bal zes keer overgegooid en gevangen hebben, pakken ze een andere bal. U kunt ook een wisselmoment inlassen. Bijvoorbeeld: iedere twee minuten krijgen de groepjes een andere bal.</p> <p><i>(Bij het uitproberen zaten de kinderen gewoon in de klas. De bal werd steeds naar een ander kind gegooid. Als iedere kind aan de beurt was geweest, werd een andere bal gepakt.)</i></p> <p>Welke bal kon je het makkelijkst vangen? Waarom, denk je? <i>Misschien komen ze met hardheid van de bal, misschien ook met grootte van de bal. (Het vervolg van de les gaat over de grootte van de bal.)</i></p> <p>Ballen meten met je handen Waarom kan ik die tennisbal makkelijk vangen? Omdat die makkelijk in mijn hand past. Met mijn beide handen kan ik hem mooi omsluiten. Geef de tennisbal door en laat de kinderen ervaren dat ze hem makkelijk kunnen omsluiten. Daarna pakt u een grote bal. Kan ik deze ook omsluiten met twee handen? Nee. Hoeveel handen heb ik hier dan voor nodig? Kan ik dit alleen? U roept één kind erbij en kijkt of u samen de bal kan omsluiten. Als dit niet gaat roept u er nog een kind bij. Hoeveel handen hebben we nodig om de bal te omsluiten? Een ander groepje kinderen komt voor de klas. U laat ze hetzelfde doen. Hebben ze nu evenveel handen nodig? Waarschijnlijk meer omdat de handen van de leerkracht groter zijn.</p> <p>Maak groepjes in de klas en laat ze ontdekken hoeveel handen ze moeten gebruiken om een bal te kunnen omsluiten. Dit geeft waarschijnlijk onduidelijke antwoorden.</p>

	<p><i>De kinderen kwamen met uitspraken als: 'Drie handen en nog de vingers van een hand', 'twee handen en een hand overdwars'. 'Als we Pietjes handen gebruiken hebben we bijna twee handen nodig en als we Katootjes handen gebruiken hebben we nog een stukje tekort.'</i></p> <p>Het meten met handen geeft niet steeds dezelfde resultaten.</p> <p>Ballen meten met je voeten</p> <p>Een leuke afsluiting is het laten omsluiten met de voeten. Hoeveel voeten zijn nodig om deze bal te omsluiten? Zitten hier ook verschillen in?</p> <p>Ervaringen</p> <p><i>De kinderen vonden het een heel leuke les waarbij ze tot de ontdekking kwamen dat niet alle handen even groot zijn. Er ontstond een discussie over de grootte van de voeten. Als je grote handen hebt wil het niet altijd zeggen dat je ook grote voeten hebt. Het was ook een openbaring dat kinderen met een grotere schoenmaat ook grotere voeten hadden.</i></p>
Vervolg	De les: Omtrek van een bal rollen.